

Joan Martí Alanis, bisbe d'Urgell, príncep d'Andorra

Joan Bassegoda Nonell

Acadèmic supernumerari. President d'Amics de Gaudí

Va néixer al Milà (Alt Camp) el 29 de novembre de 1928, el 1939 ingressà al Seminari de Tarragona, fou ordenat l'any 1951 i, el 25 de novembre de 1970 va ser nomenat bisbe l'Urgell i poc després Copríncep d'Andorra.

Home de cultura, estudis de l'arquitectura romànica d'Urgell, exquisit pintor i aquarel·lista, políglota i escriptor dedicat a modernitzar les institucions polítiques del Principat, fins assolir el 1993 l'aprovació de la Constitució andorrana i l'ingrés als fòrums polítics internacionals.

La seva tasca va ser distingida pel govern espanyol amb la Gran Creu d'Isabel la Catòlica i pel francès amb la Legió d'Honor.

En el curs d'uns treballs d'estudis i restauració de monuments a la Vall d'Aran el bisbe Joan, com afectuosament li deien els seus diocesans, es va interessar per un article meu sobre la deformació de les columnes de Santa Maria d'Arties. Seguïrem en contacte fins l'any 1977, quan m'encarregà el projecte d'arranjament del palau episcopal de la Seu d'Urgell, un gran casalot de les darreries del segle XIX, aixecat damunt de restes medievals.

S'inicià el projecte amb entusiasme, car no sempre un arquitecte rep l'encàrrec d'un cap d'Estat per refer un palau que, degut al canvi institucional d'Andorra, s'havia convertit en edifici extraterritorial, és a dir en un tros d'Andorra dintre d'Espanya.

En contacte amb el delegat episcopal per assumptes d'Andorra, mossèn Nemesi Marquès, es redactà el projecte de refacció de les tres plantes del palau, especialment pel que feia a habitatge del bisbe i familiars, despatxos del bisbe, secretari i demés personal de la cúria, sales de visites i, especialment, el saló del tron, peça central i representativa de l'acció del Copríncep. Es preparà un ambiciós projecte que prenia l'alçada de dues plantes, amplex balcons sobre la plaça del Palau, mobiliari d'estil i seriosa decoració, car en aquest espai és on el Copríncep rep les credencials dels ambaixadors d'altres Estats.

El resultat va ser realment espectacular. Recordo que quan restà enllestida l'obra, en una de les darreres visites d'obra, en obrir la porta del saló mossèn Marquès em digué: "Ecce aula", perquè entrar-hi feia respecte. Inclús el bisbe Joan em manifestà després d'una visita al president de la República francesa a l'Eliseu, que no havia d'envejar-li res pel que feia al Palau.

Recordo quan, a proposta de l'acadèmic Frederic Udina, el bisbe Joan Martí va ser elegit acadèmic d'honor i em correspongué com a president de l'Acadèmia, imposar-li la medalla d'acadèmic en el marc brillantíssim del Saló daurat de la casa Llotja, mentre els acadèmics numeraris, vestits de jaqué, lluint la medalla de la institució penjada del coll i el senyor bisbe vestit de sotana morada i manteu, permeté inclinant el cap, que li pengés la medalla i, tot seguit, va ser el president de l'A-

cadèmia qui s'inclinà per besar respectuosament el pastoral anell del bisbe acadèmic. Un arquitecte cubà assistent a l'acte va exclamar: “¡Cómo debe ser!”

El dia 3 de gener del present any 2010 el Saló del tron del palau episcopal de la Seu d'Urgell es convertí en capella ardent on s'exposà el taüt amb el cos del bisbe Joan i d'on sortí cap al funeral a la veïna catedral, portat a les espatlles de sis sacerdots que ell mateix havia conferit les ordres sagrades.

Descansi en pau el bisbe Joan, tal com a la cripta de la catedral construïda durant el pontificat de Joan Martí Alanis reposen les despulles dels capellans màrtirs del període 1936-1939.

La Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi servirà el seu record i el més profund agraïment.

20 de gener de 2010

